

B&M
Prof. Dr. Erdener YURTCAN

İstanbul - 2010

İSTANBUL BAROSU YAYINLARI

Genel Yayın Sıra No: 172
2010 / 14
ISBN 978 - 605 - 5614 - 44 - 7

B&M
Prof.Dr. Erdener Yurtcan

Yargıtay Kararları Işığında
TÜRK CEZA KANUNU
(Genel Hükümler)

Yayına Hazırlayanlar

Av. Celal Ülgen - Av. Coşkun Ongun

Kapak

CAN EREN

Baskı-Cilt

BARIŞ MATBAASI

Barış Matbaa Mücellit Ali Laçın Davutpaşa Cad.
Güven San. Sit. C Blok No: 291 Topkapı-İstanbul
Tel: (0212) 674 85 28 Fax: (0212) 674 85 29

Baskı Tarihi

1. BASI - HAZİRAN 2010 İSTANBUL

Basıma Hazırlık

KARE YAYINLARI

2010

İSTANBUL BAROSU YAYINLARI

B&M
Prof.Dr. Erdener YURTCAN

Yargıtay Kararları Işığında
TÜRK CEZA KANUNU
(GENEL HÜKÜMLER)

İstanbul - 2010

İSTANBUL BAROSU YAYINLARI

İstiklal Cad. Orhan Adli Apaydın Sokak
Baro Han, K. 7 Beyoğlu / İSTANBUL
Tel: (0212) 251 63 25 Fax: (0212) 293 89 60

SUNUŞ

Yakın zamanda yaptığım kitap yayını programında bir bölümü Türk Ceza Kanununun çeşitli bölümlerine ayırdım. Bu çerçevede, **Malvarlığına Karşı Suçlar, Kamu Yönetimine Karşı Suçlar, Hakaret Suçları, Cinsel Suçlar, Adam Öldürme ve Yaralama Suçları, Sahtecilik Suçları ve Hürriyete Karşı Suçlar** yayınlandı.

Bu kez **TCK'nın Genel Hükümler** bölümüne sıra geldi. Kitabın konusu, TCK'nın 1. Kitabının tüm kısımlarını ve bölümlerini kapsamaktadır.

Bu kitapta da önceki çalışma yöntemini değiştirmedim. Yöntem ve plan, kısa süre önce yayınladığım, yukarıda belirtilen kitaplarla uyumaktadır. Kitapta bilinenleri tekrarlamadım, yeni TCK'nın yaklaşımlarını ve tartışmalı noktalarını öne çıkarmaya çalıştım.

Bu noktada, çalışmamın temelini oluşturan bir hususu açıklamam gerekir. Elinizdeki kitapta, uygulamacı dikkate alınmıştır. Bu nedenle, konuyla ilgili temel kavramların açıklanmasından mümkün olduğunca kaçınılmıştır. Ayrıca, önceki yasama dönemlerin aksine, madde gerekçelerinde bilimsel bir yaklaşım sergilenmektedir. Bu nedenle, bu açıklamalardan da yararlandım. Hatta bazen yalnızca yollama yapmakla yetindim. Doğru ve yeterli açıklamaları tekrar etmeye hiç gerek yoktu.

Kitabı zenginleştiren elbette Yargıtay kararlarıdır. Bu kararlara iki kaynaktan ulaştım. **Yargıtay Kararları Dergisi**, bu kaynaklardan biridir.

Öteki kaynak ise, **www.adalet.org** başlığını taşıyan web sitesidir. Bu Site, genç ve başarılı yargıç **Aydın Başar**'ın öncülüğünde kurulmuştur; siteye, yargıçlar, Cumhuriyet savcıları, avukatlar, öğretim üyeleri ve diğer hukukçular ile hukuka hizmet eden bürokratlar üyedirler.

Site, Türk uygulamacısına hukukun tüm kaynakları ile hizmet vermektedir. Bu hizmet ve Sitenin üyeleri arasındaki dayanışma inanılmaz boyuttadır.

Site üyelerinin yaş ortalaması gençtir. Beni de aralarına almış olmaları, benim için mutluluk kaynağıdır.

İşte bu Sitede yer alan, birincil kaynaktan buraya aktarılmış olan kararları alarak kitaba işledim. Özellikle adalet sistemi içinde gördükleri görevin bir sonucu olarak, baktıkları davalarda ortaya çıkan ve kesin hüküm oluşturan kararları Site'ye aktaran meslektaşlarım, bence tarihi bir hizmet yapmışlardır. Her kararla ilgili olarak, O'nların isimleri bellidir. Kitapta bu isimlere yer veremedim. Ancak alıntılarını ve çabaları her türlü övgüyü hak eder.

Bir paragrafın bu kitapta da yerini alması elbette hakkıdır:

Aynı sahneyi paylaşan kişiler olarak, temel amacımız, AB'ye giriş süreci vitrini ile takdim edilse de, yasalarını yeniden yapan bir Türkiye'de, tüm hukukçulara ve topluma en iyiyi verebilmektir. Hukukçular, toplumun vazgeçilmezleri arasında en öndeki yerini alan adalet hizmetinin birer "nefer"i olduklarına göre, bu hizmetin her türlü özveri ile görülmesinden başka bir amaç olabilir mi?

TCK'da yer alan çeşitli suçları incelediğim kitaplarımdan sonuncusu Hürriyete Karşı Suçlar'dı. Bu kitabın önsözünde şöyle bir paragraf vardı:

"Yeni Türk Ceza Kanunu ile ilgili çalışmalarımı planlarken, uygulamaya ışık tutmak amacı ön planda yer aldı. Bu çerçevede, uygulamaya en çok konu olan suçlara öncelik verdim ve yukarıda sıralanan kitapları yayınladım. Artık sıra TCK'nın genel kısmı ile ilgili çalışmalara başlamaya geldi. Yakında bu konudaki çalışmalarla tekrar buluşacağız."

İşte elinizdeki kitap, bu sözün tutulmasıdır.

Bu arada bir sevincimi sizlerle paylaşmak isterim: Bu kitap benim 119. kitabımdır.

Yeni çalışmalarda buluşmak dileğiyle.

Tarabya, Haziran 2010

İÇİNDEKİLELER

BİRİNCİ KİTAP GENEL HÜKÜMLER

BİRİNCİ KISIM TEMEL İLKELER, TANIMLAR VE UYGULAMA ALANI

BİRİNCİ BÖLÜM TEMEL İLKELER VE TANIMLAR

Ceza kanununun amacı (<i>Madde 1</i>).....	3
Suçta ve cezada kanunilik ilkesi (<i>Madde 2</i>)	6
Adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesi (<i>Madde 3</i>)	16
Kanunun bağlayıcılığı (<i>Madde 4</i>)	20
Özel kanunlarla ilişki (<i>Madde 5</i>)	23
Tanımlar (<i>Madde 6</i>).....	41

İKİNCİ BÖLÜM KANUNUN UYGULAMA ALANI

Zaman bakımından uygulama (<i>Madde 7</i>).....	65
Yer bakımından uygulama (<i>Madde 8</i>)	163
Yabancı ülkede hüküm verilmesi (<i>Madde 9</i>)	166
Görev suçları (<i>Madde 10</i>).....	189
Vatandaş tarafından işlenen suç (<i>Madde 11</i>).....	191
Yabancı tarafından işlenen suç (<i>Madde 12</i>).....	194
Diğer suçlar (<i>Madde 13</i>).....	197
Seçimlik cezalarda soruşturma (<i>Madde 14</i>)	201
Soruşturma koşulu olan cezanın hesaplanması (<i>Madde 15</i>)	202
Cezadan mahsup (<i>Madde 16</i>).....	203
Hak yoksunlukları (<i>Madde 17</i>)	204
Geri verme (<i>Madde 18</i>).....	206
Yabancı kanunun göz önünde bulundurulması (<i>Madde 19</i>).....	214

İKİNCİ KISIM
CEZA SORUMLULUĞUNUN ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM
CEZA SORUMLULUĞUNUN ŞAHSİLİĞİ, KAST VE TAKSİR

Ceza sorumluluğunun şahsiliği (<i>Madde 20</i>).....	219
Kast (<i>Madde 21</i>).....	224
Taksir (<i>Madde 22</i>).....	253
Netice sebebiyle ağırlaşmış suç (<i>Madde 23</i>).....	272

İKİNCİ BÖLÜM
CEZA SORUMLULUĞUNU KALDIRAN
VEYA AZALTAN NEDENLER

Kanunun hükmü ve amirin emri (<i>Madde 24</i>).....	279
Meşru savunma ve zorunluluk hâli (<i>Madde 25</i>).....	282
Hakkın kullanılması ve ilgilinin rızası (<i>Madde 26</i>).....	287
Sınırın aşılması (<i>Madde 27</i>).....	292
Cebir ve şiddet, korkutma ve tehdit (<i>Madde 28</i>).....	300
Haksız tahrik (<i>Madde 29</i>).....	302
Hata (<i>Madde 30</i>).....	322
Yaş küçüklüğü (<i>Madde 31</i>).....	327
Akıl hastalığı (<i>Madde 32</i>).....	340
Sağır ve dilsizlik (<i>Madde 33</i>).....	355
Geçici nedenler, alkol veya uyuşturucu madde etkisinde olma (<i>Madde 34</i>).....	357

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
SUÇA TEŞEBBÜS

Suçta teşebbüs (<i>Madde 35</i>).....	359
Gönüllü vazgeçme (<i>Madde 36</i>).....	409

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
SUÇA İŞTİRAK

Faillik (<i>Madde 37</i>).....	413
Azmettirme (<i>Madde 38</i>).....	424

Yardım etme (<i>Madde 39</i>).....	426
Bağlılık kuralı (<i>Madde 40</i>)	433
İştirak hâlinde işlenen suçlarda gönüllü vazgeçme (<i>Madde 41</i>).....	436

BEŞİNCİ BÖLÜM
SUÇLARIN İÇTİMAI

Bileşik suç (<i>Madde 42</i>).....	439
Zincirleme suç (<i>Madde 43</i>)	441
Fikrî içtima (<i>Madde 44</i>)	466

ÜÇÜNCÜ KISIM
YAPTIRIMLAR

BİRİNCİ BÖLÜM
CEZALAR

Cezalar (<i>Madde 45</i>).....	475
Hapis cezaları (<i>Madde 46</i>)	487
Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası (<i>Madde 47</i>)	490
Müebbet hapis cezası (<i>Madde 48</i>).....	495
Sürelî hapis cezası (<i>Madde 49</i>).....	496
Kısa sürelî hapis cezasına seçenek yaptırımlar (<i>Madde 50</i>)	506
Hapis cezasının ertelenmesi (<i>Madde 51</i>)	554
Adli para cezası (<i>Madde 52</i>).....	601

İKİNCİ BÖLÜM
GÜVENLİK TEDBİRLERİ

Belli hakları kullanmaktan yoksun bırakılma (<i>Madde 53</i>)	615
Eşya müsaderesi (<i>Madde 54</i>).....	667
Kazanç müsaderesi (<i>Madde 55</i>)	680
Çocuklara özgü güvenlik tedbirleri (<i>Madde 56</i>)	686
Akıl hastalarına özgü güvenlik tedbirleri (<i>Madde 57</i>)	687
Suçta tekerrür ve özel tehlikeli suçlular (<i>Madde 58</i>)	691
Sınır dışı edilme (<i>Madde 59</i>).....	754
Tüzel kişiler hakkında güvenlik tedbirleri (<i>Madde 60</i>).....	755

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
CEZANIN BELİRLENMESİ VE BİREYSELLEŞTİRİLMESİ

Cezanın belirlenmesi (<i>Madde 61</i>)	759
Takdiri indirim nedenleri (<i>Madde 62</i>).....	797
Mahsup (<i>Madde 63</i>).....	827

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
DAVA VE CEZANIN ORTADAN KALDIRILMASI

Sanığın veya hükümlünün ölümü (<i>Madde 64</i>).....	841
Af (<i>Madde 65</i>)	843
Dava zamanaşımı (<i>Madde 66</i>).....	844
Dava zamanaşımı süresinin durması veya kesilmesi (<i>Madde 67</i>).....	849
Ceza zamanaşımı (<i>Madde 68</i>)	853
Ceza zamanaşımı ve hak yoksunlukları (<i>Madde 69</i>).....	855
Müsadere zamanaşımı (<i>Madde 70</i>)	857
Ceza zamanaşımının kesilmesi (<i>Madde 71</i>)	858
Zamanaşımının hesabı ve uygulanması (<i>Madde 72</i>)	859
Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suçlar, uzlaşma (<i>Madde 73</i>).....	860
Dava veya cezanın düşmesinin etkisi (<i>Madde 74</i>).....	868
Önödeme (<i>Madde 75</i>)	869